

Ennakoinnista eväitä Varsinais-Suomen ruokaketjulle

Varsinais-Suomea on perinteisesti kuvailtu maamme vilja-aitaksi sekä ruokakulttuurin edelläkävijäksi. Turun yliopiston Tulevaisuuden tutkimuskeskus oli mukana selvittämässä varsinaissuomalaisen ruokaketjun tulevaisuutta.

Varsinaissuomalaiseen ruokaketjuun kuuluu lukuisia eri toimijoita ruoan alkutuotannon, jalostuksen, kaupan, kuljetuksen ja logistiikan sekä ruokapalvelujen tuottajien parista. Myös elintarvikkeiden tutkimus- ja kehitystyötä tehdään runsaasti ja koulutusta annetaan sekä ammatillisella että akateemisella tasolla. Ruokaosaaminen on kaiken kaikkiaan yksi alueen vahvuuksista.

Varsinais-Suomessa tuotetaan viljojen ohella runsaasti erilaisia kasviksia, paljon kalaa, kananmunia, siipikarjaa ja sianlihaa. Varsinais-Suomessa on yli 6000 maatilaa. Peltoja löytyy lähes 300 000 hehtaaria.

Elintarvikkeita valmistavia yrityksiä on alueella noin 300. Niistä yli puolet työllistää alle viisi henkilöä, mutta maakunnasta löytyy myös isoja ja kansainvälisiä yrityksiä. Alueen ravintolarajonta on monipuolinen, ja esimerkiksi Turun rooli ravintolakaupunkina on tunnustettu.

Ruokaketjun tulevaisuutta etsimässä

Varsinais-Suomen ruokaketjun kehittämishankkeessa (VARRU) toteutettiin monipolvinen tulevaisuusprosessi, joka rakentui teemakohtaisista työpajoista, ruokaketjun uudelleenmäärittelyä

käsittelevistä radikaaleista työpajoista ja lopuksi yrityksille suunnatuista ennakointityöpajoista. Kussakin tulevaisuusosiossa käytettiin erilaisia ennakointimenetelmiä Varsinais-Suomen ruokaketjun tulevaisuuden hahmottamiseksi.

Tulevaisuuskuvia, liiketoimintamahdollisuuksia ja ennakointiosaamista

Tulevaisuusprosessin tuloksena saatiin esille lähiruoan tuotantoon ja kulutukseen liittyviä trendejä, tulevaisuuskuvia ja visioita vuoteen 2030. Varsinais-Suomen valttina ovat jatkossakin osaavat ja motivoituneet ihmiset ja korkealaatuiset maataloustuotteet.

Radikaaleissa työpajoissa näkökulmaa laajennettiin elintarvikkeista ja maataloudesta eri alojen rajapinta-kohtaamisiin. Aikajanaa ulotettiin vuoteen 2050. Jos hyvin käy Varsinais-Suomen agritalous tuottaa merkittävän osan Suomen biomassasta, josta jatkojalostetaan tiloilla, tehtaissa ja kodeissa (3D-tulostimilla) mm. rakennuskomponentteja, lääkkeitä, elintarvikkeita, biomuovia, polttoainetta, kaasuja, kangasta yms. kuituja, ravinteita ja kemikaaleja.

Agritalouden asiakkaita ovat sekä teollisuus että kuluttajat ja biomassaa valmistetaan myös vientiin. Biomassan tuottajia ovat mm. paikalliset osuuskunnat, yritykset, koulut ja oppilaitokset sekä erilaiset asukkaiden yhteenliittymät.

Viimeisessä tulevaisuusprosessin vaiheessa aiempia tuloksia arvioitiin ja hyödynnettiin yhteistyössä elintarvikealan yritysten kanssa. Työn pohjalta tunnistettiin ja ideoitiin mahdollisten innovaatioiden lähteiksi uusia liiketoimintamahdollisuuksia. Lisäksi syvennettiin yrittäjien ennakointiosaamista ja perehdyttiin heitä menetelmiin, joita he voivat jatkossa käyttää ennakointiprosessien kehittämiseksi. Tavoitteena on tilanne, jossa elintarvikealan toimijat voivat jatkaa tulevaisuustyötä omin voimin.

Tulevaisuusraportista eväitä ennakointityöhön

"Pyy pivossa ja kymmenen kiikarissa" -raportissa esitellään keskusteluissa nousseita ajatuksia ideoineen sekä niiden pohjalta hahmoteltavia uusia suuntia tulevien keskusteluiden eväiksi. Keskusteluista tiivistetyt tulevaisuuskuvat liittyvät

<http://www.varru.fi>

alueen toimintaympäristöön eri tavoin muuttuvissa olosuhteissa. Tulevaisuustyötä tehdään aina laajoja globaaleja ja paikallisia toimintaympäristöjen muutoksia huomioiden. Mikä on ruoan kuluttamisen ja tuottamisen suhde muihin tulevaisuuden elinkeinoihin ja ympäristöön, alueen infrastruktuuriin ja väestöön, teknologiaan? Millaisia tulevaisuuskuvia voidaan nähdä eli jos nykymeno tästä jatkuu, ja toisaalta erilaisten uusien rajapintojen tai yllättävien tekijöiden vaikutuksesta?

Nykytilanne vaikuttaa myös tulevaisuudesta käytyihin keskusteluihin, ja ympärillä tunnistettavat muutosprosessit tuottavat usein myös aiemmista prosesseista tutunoloisia tulevaisuuskuvia.

Raportissa esitellään ns. radikaalit tulevaisuuskuvat, joissa nykymenoa haastetaan. Samalla kuvataan ennakointijärjestelmän ja tulevaisuustyökalujen käyttöä. Tulevaisuusprosessi osoitti, että ennakointiosaaminen ja -työ antavat yrityksille mainiot eväät tuotteiden ja palvelujen kehittämiseksi. ●

Riikka Saarimaa
Projektipäällikkö

Hietanen, Jokinen, Kirveennummi, Nurmi & Saarimaa (2014) "Pyy pivossa ja kymmenen kiikarissa" – Ennakoinnista eväitä Varsinais-Suomen ruokaketjun kehittämiseen. Tutu e-julkaisu 14/2014.

Tulevat tapahtumat

- **Pentti Malaska -seminaari: Teknologia ihmisen maailmassa 2040**, 21.3., Heureka, Vantaa.
- **Tulevaisuudentutkimuksen jatko-opiskelijoille** suunnattu tutkimusseminaari 15.4. Turussa.
- **Kestävän kehityksen ja vastuullisen liiketoiminnan tutkijataapaamis** säännöllisesti Turussa. Lisätietoja: utu.fi/keke
- **Futures Studies Tackling Wicked Problems** -konferenssi, 11.–12.6. Turussa!

Lisätietoja kaikista tapahtumista:
www.utu.fi/ffrc

Vielä ehdit mukaan **Certified Foresight Professional** -valmennusohjelmaan!
Ilmoittaudu ma 16.3. mennessä:

utu.fi/cfp

Kestävämpiä tulevaisuuksia Mekongilla ja Karibiassa

Tulevaisuuden tutkimuskeskus koordinoi parhaillaan kahta kapasiteetin kasvattamiseen keskittyvää hanketta Karibiassa ja Mekongilla. Molemmissa hankkeissa on vahva fokus ilmastonmuutokseen ja energiaan liittyvään koulutukseen korkeakouluissa.

Tulevaisuuden tutkimuskeskuksen hankkeista Mekongin alueella toimiva SUCCEED keskittyy Kambodzaan, Myanmariin ja Laosiin, ja PROCEED Karibiassa puolestaan Barbadosille, Kubaan ja Jamaikaan. Molemmilla alueilla on ensisijaisen tärkeää, että paikalliset asiantuntijat osaavat kampanjoida ja toimia kansallisten ja kansainvälisten ilmastotoimien puolesta, sekä osaavat tukea kansallisia hallituksiaan kestävässä energiasuunnittelussa.

Kouluttajien kouluttaminen on kustannustehokas toimintatapa

Mekongilla ja Karibiassa toteutettavat hankkeet vastaavat suoraan alueiden tarpeisiin kuroa umpeen kasvavaa kuilua paikallisten resurssien ja osaamisen välillä, vahvasti ympäristön, talouden ja sosiaalisten olosuhteiden muovaamassa ympäristössä.

Hankkeet hyödyntävät "training the trainers" -lähestymistapaa, jolloin koulutuksesta saavutetaan moninkertainen hyöty. Kohdeyleisönä koulutuksissa on ensisijaisesti yhteistyöyliopistojen henkilökunta, joka hyötyy hankkeista paitsi uudella tiedolla, myös taidoilla. Energia- ja ilmastokysymysten substanssi-

osaaminen leviää edelleen opiskelijoille luento- ja kurssien välityksellä. Samalla saadaan uutta kestävyttä partneriyliopistojen toimintaan ja kykyyn edistää osaamista myös itsenäisesti hankkeiden päättyttyä.

Ruohonjuuritasolta kohti parempaa ilmastopoliittikkaa

Hankkeissa on hyödynnetty ns. tiedon omaksumisen arviointia, ja jo nyt alustava analyysi osoittaa positiivisia tuloksia. Käytännön hyötyjä ovat olleet muun muassa parantuneet opetusmenetelmät ja -välineet sekä päivitetty opetussuunnitelmat ja tutkintovalikoimat.

Perimmäisenä tavoitteena toiminnalla on kuitenkin alueellisen yhteistyön lisääminen sekä vaikuttaminen entistä vahvemmin kansalliseen päätöksentekoon ilmastoasioissa. ●

*Faith Mavengere
Projektitutkija*

"PROCEED on ollut hyödyllinen koko Karibian alueelle, mutta ennen kaikkea Jamaikalle. Alueen haavoittuvuus ilmastonmuutoksen alla on luonut paljon keskustelua ja tutkimusta akateemisissa piireissä. Siitä huolimatta toiminta on ollut melko alakohtaista, ilman todellista yhteistyötä. PROCEED tuo holistisen otteen energiaan liittyvään tutkimukseen ja koulutukseen. Se ei tuo yhteen vain ihmisiä eri taustoista ja aloilta, vaan myös kaksi paikallista yliopistoa."

– henkilökunnan edustaja, University of West Indies, Jamaika

University of Technology Jamaikalla suunnittelee uusiutuvan energian malleja Mika Korkeakosken johdolla.

Cambodian Institute of Technologyn henkilökunta työskentelee haavoittuvuuden arvioinnin parissa.

"Aion käyttää uutta oppimaani tietoa luennoilla sekä valmistellessani uusia, ympäristöystävällisiä tutkimusprojekteja."

– henkilökunnan edustaja, Cambodian Institute of Technology

"Tämä on oikein hyödyllistä, kun rakennamme uutta energiasuunnittelun maisterinohjelmaa."

– henkilökunnan edustaja, National University of Laos

"Jamaikalla on viime aikoina huolestuttu kasvavassa määrin energiaturvallisuudesta, sillä maa on pitkälti riippuvainen tuontiöljystä. PROCEEDin keskeinen ajatus, kapasiteetin kasvatus, on hyvin ajankohtainen tässä poliittisessa ilmapiirissä, jossa tulokset puhuvat puolestaan. Viimeaikaiset yritykset monipuolistaa energialähteitä ovat tyrehtyneet kyvyttömyyteen mukata päätöksentekoa poliittisella tasolla. Ilman sitä on hyvin vaikeaa saavuttaa kehitystavoitteita. Itseasiassa ilman kapasiteetin kasvattamista kaikki tavoitteet jäävät epärealistisiksi ja tavoittamattomiksi. LINDA-malli (energiamallinnustyökalu) tuo ratkaisun tähän, sillä se luo erilaisia skenaarioita tulevaisuuden kehitykselle. Aiomme käyttää mallia myös tulevaisuudessa osoittamaan, miten vähentää riippuvuutta tuontiöljystä. Lisäksi tavoitteena on tuottaa myös pitkällä aikavälillä energiankulutukseen ja tuotantoon liittyvä ohjeistus, joka ei jää vain vision tasolle."

– henkilökunnan edustaja, University of West Indies, Jamaika

Mitäpä jos...?

...päätökset perustuisivat faktoihin, eivät stereotyyppisiin? <http://www.africafornorway.no>

...tietäisimme, missä köyhä väestö oikeasti asuu? <http://oxfamblogs.org/fp2p/big-new-databank-on-multidimensional-poverty-launched-today/>

...valtiot keskittyisivätkin epäarvoisuuden kitkemiseen? <http://www.oecd.org/newsroom/inequality-hurts-economic-growth.htm>

...kehittyvät maat voisivat lopettaa laittomat rahansiirrot? <http://www.gfintegrity.org/report/2014-global-report-illicit-financial-flows-from-developing-countries-2003-2012>

...koululuokat voisivat tuottaa itse uusiutuvaa energiaa ja saisivat samalla uusia oppimiskokemuksia? <http://www.kidwind.org>

...turistit ja expatit tuottaisivat myös kestäviä energiaratkaisuja Karibiassa? <http://www.renewableenergyworld.com/realnews/article/2014/12/solar-energy-and-storage-help-caribbean-expats-live-the-good-life>

...Pariisissa ei saavutetakaan ilmastopimusta? <http://www.theguardian.com/environment/2015/jan/21/10-signs-stars-aligning-for-climate-deal-paris> ●

Tulevaisuuden tutkimuskeskukselle ensimmäinen Horisontti 2020 -hanke

Tulevaisuuden tutkimuskeskuksessa käynnistyy keväällä keskuksen ensimmäinen ja samalla ensimmäinen Turun yliopiston koordinoima Horisontti 2020 -hanke.

EU:n tutkimuksen ja innovoinnin Horisontti 2020 -ohjelma on käynnissä vuosina 2014–2020. Tavoitteena on luoda ohjelman avulla Eurooppaan kasvua ja uusia työpaikkoja sekä parantaa eurooppalaisten yritysten asemaa globaalissa kilpailussa. European Futures for Energy Efficiency (EUFORIE) -hankkeen pääsopimus on allekirjoitettu ja hanke käynnistyy maaliskuun alussa 2015.

HORISONTTI 2020

EU:n tutkimus- ja innovaatio-ohjelmat

Vankkaa osaamista kestävästä kehityksen mittaamisesta ja kehittämisestä

Keskuksella on ennestään kokemusta EU-puiteohjelmahankkeiden koordinoimisesta kahden hankkeen verran. Lisäksi olemme olleet partnerina useissa EU:n puiteohjelmahankkeissa.

Molemmat keskuksessa aiemmin koordinoituidut hankkeet keskittyivät kestävästä kehityksen indikaattoreihin ja mittaamiseen. EU:n tutkimuksen kuudennen puiteohjelman hanke 'Development and comparison of sustainability indicators, DECOIN' (2006–2009) kehitti kestävästä kehityksen mittaamisen ja arvioinnin metodologiaa. Seitsemännen puiteohjelman hanke 'Synergies in multi-scale inter-linkages of eco-social systems, SMILE' (2008–2011) sovelsi tätä metodologiaa esimerkitapauksiin.

EU-hankkeissa näkyy keskuksen kansainvälisen yhteistyön pitkäjänteisyys, sillä EUFORIE-hankkeen partnereista osa on ollut mukana myös aikaisemmissa puiteohjelmahankkeissa ja niissä kehitettyjä arviointityökaluja sovelletaan myös uudessa hankkeessa.

Tavoitteena strategia eurooppalaiselle energiatehokkuudelle

EUFORIE-hanke tarkastelee energiatehokkuutta ja siihen vaikuttavia tekijöitä eri tasoilla niin energian tuotannon kuin kulutuksenkin (kotitaloudet ja teollisuus) näkökulmista. Päähuomio on EU-jäsenmaiden kansallisissa tarkasteluissa, mutta mukana on myös esimerkkejä yritys-

ja sektoritasolta sekä globaalia tasoa edustava EU:n yhteisötason ja Kiinan vertailu.

Tavoitteena on tuottaa perusteltu näkemys eurooppalaisesta energiatehokkuusstrategiasta poliittista ja taloudellista päätöksentekoa palvelemaan. Hankkeessa käytetään aiemmissa EU-hankkeissa kehitettyjä historialliseen dataan perustuvia, energiatehokkuuden tarkasteluun soveltuvia kvantitatiivisia analyysityökaluja sekä toteutetaan energiatehokkuutta käsittelevä ennakkointiprosessi.

Tutussa konsortiossa on voimaa

Hankkeeseen osallistuvat Turun yliopiston Tulevaisuuden tutkimuskeskuksen lisäksi partnereina Barcelonan autonominen yliopisto (UAB) Espanjasta, Napolin Parthenope-yliopisto (UNIPARTH) Italiasta sekä Sustainable Europe Research Center (SERI) Saksasta.

EUFORIE kestää 45 kuukautta ja sen kokonaisbudjetti on 1,1 miljoonaa euroa, josta Turun yliopiston osuus on noin 40 %. Keskuksen tutkimusryhmässä toimivat **Jarmo Vehmas, Jari Kaivo-oja, Jyrki Luukkanen ja Hanna Heino.**

Hankkeen tuloksia esitellään julkaisujen lisäksi muun muassa hankkeen verkkosivustolla, ennakkointiprosessiin liittyvissä julkisissa kuulemisissa sekä hankkeen loppuvaiheessa vuonna 2018 järjestettävässä kansainvälisessä konferenssissa. ●

Jarmo Vehmas

Hankkeen vastuullinen johtaja

Tulevaisuuden tuulia haistelemassa – opittu on ja paljon!

Kauppapuutarhurin tyttärenä ja lapsenlapsena olen saanut seurata, miten vihannesviljely on muuttunut Suomessa. Isoisäni aikaan viljeltiin lähinnä juureksia. Uutuuksia olivat tomaatti ja kurkku. Isäni oli varsin vallankumouksellinen aloittaessaan salaatin viljelyn. Viljeltiin niitä lajikkeita, joita oli, vaikka usein kurkuista tuli karvaita ja tomaateista väkeviä.

10–15 vuotta sitten vihanneksista tuli muutakin kuin "pakollista terveellisyttä", herkkua ja omalla oikeutuksellaan. Kokit muuttuivat televisiotähdiksi, joiden kekseliäät reseptit saivat kotikokit etsimään uutuuksia, testaamaan uusia vihannuksia ja yrttejä.

Tänä päivänä ruoasta ja kokkaamisesta on tullut kulttuuria, johon kaikki haluavat osallistua ja pistää toinen toistaan paremmaksi. Kehitys on muuttanut ruoan tuottajien toimenkuvaa ja haasteita. Enää ei riitä, että kasvikset ovat ensiluokkaisia, vaan pitää seurata trendejä ja uusia tuulia, ideoida uusi tuotteita ja vastata asiakkaiden jatkuvaiseen kysymykseen: Mitä uutta tänä vuonna?

Uusia viljelylajikkeita ja risteytyksiä kehitellään koko ajan makumintuista luumutomaatteihin. On pohdittava, milloin nämä uutuudet ovat tarpeeksi kaupallisia tuotteita ja niiden tuottaminen kannattavaa. Jokaisella kauppa-

puutarhalla lienee oma "leikkihuoneensa", jossa kokeillaan ja testataan kaikkea kivaa. Harvoista kokeiluista tulee kannattavia menestyksiä, mutta joistakin sentään. Kukapa olisi uskonut 20 vuotta sitten, että pieni ja pähkinäinen rucola valloittaa suomalaisten sydämet niin syvästi? Mutta pelkkä maukas rucolakaan ei riitä tänä päivänä, vaan herkkua on käärittävä houkuttelevaan pakkaukseen ja tuotebrändin pitää olla kunnossa.

Entä tuleeko maatiaislajikkeiden paluu? Tai paluu yksinkertaisempaan myös kasviksissa? Uskon, että ainakin kasvien arvostus ja merkitys kasvaa, mutta kasvissyönti tiukkana linjauksena ei lisäänty. Toivon kuitenkin, että vihannesten osuus lautasella kasvaa ja samalla myös lihassa aletaan panostaa todella laatuun.

Innovatiivisuus ja ideat eivät synny vain kotipöydällä tallustelemalla, vaan silmät ja korvat pitää olla auki ja antennit ylhäällä. Omassa yrityksessämme olemme aina panostaneet verkostoitumiseen. Vanha viisaus, että kannattaa seurustella itseään fiksumpien kanssa, pitää paikkaansa tässäkin asiassa. Kollegoja kannattaa seurata aktiivisesti. Suomi on pieni markkina-alue ja pahimmat kilpailijamme ovat maan rajojen ulkopuolella. Tässä onkin hyvä

Tulevaisuuskolumni

hetki kiittää näitä fiksumpia, lukuisia yhteistyökumppaneitamme vuosien varrelta.

Myös sosiaalisessa mediassa ja alan messuilla mukana olo on antoisaa ja haastavaa. Perinteinen viljely onkin muuttunut monipuoliseksi liiketoiminnaksi kaikkine osa-alueineen markkinoinnista ja myynnistä tuotekehittelyyn. Asiaa kuitenkin mutkistaa se, että useimmat kauppapuutarhat ovat pienehköjä perheyriä, joissa resurssit ovat rajalliset.

Meidän kannaltamme asiakkaiden palautteet ja toiveet ovat ensiarvoisen tärkeitä tuotevalikoiman kehittämisessä. Silti loppujen lopuksi joudumme jonkinlaisella mutulla arvioimaan, mihin kannattaa satsata ja mistä voisi tulla volyymituote. Usein nämä päätökset eivät perustu suuriin laskelmiin, vaan kokemuksen tuomaan näppituntumaan. Väärä panostus pakkauksineen, koodeineen ja markkinointineen saattaa osoittautua kalliiksi.

Paras tapa kehittää omaa yritystä on kuitenkin palava intohimo työhön ja omien polkujen ennakkoluulon kulkeminen. ●

Liisa Lindroth

*VARRU-hankkeen ohjausryhmä
Lindrothin puutarha*

Viimeisimmät julkaisut

- Kuhmonen, Tuomas (2015) Rural Futures. FFRC-publications 1/2015. 34 p.
- Kuhmonen, Tuomas (2014) Maaseudun liiketoiminnan uudistuminen – Evolutionääri- nen viitekehys. Tutu e-julkaisuja 17/2014. 75 s.
- Heinonen, Sirkka & Ruotsalainen, Juho (2014) Uusi journalismi? MEDEIA-hankkeen Tulevaisuusklänikka II 23.10.2014. Tutu e-julkaisuja 16/2014. 64 s.
- Myllylä, Yrjö & Kaivo-oja, Jari (2015) Integrating Delphi Methodology to Some Classical Concepts of the Boston Consulting Group Framework: Arctic Maritime Technology BCG Delphi Foresight – A Pilot Study from Finland. European Journal of Futures Research. January 2015, 3:2, link.springer.com/article/10.1007/s40309-014-0060-7.
- Myllylä, Yrjö & Jari Kaivo-oja (2014) Trends Relevant the Arctic. Teoksessa: SMARCTIC – A Roadmap to a smarctic Arctic specialisation. University of Oulu, Thule-Institute – Oulu University of Applied Sciences & VTT. <http://issuu.com/hanneleh/docs/smarctic/0>.
- Santonen, Teemu & Kaivo-oja, Jari (2014) The Next Steps in Developing the Triple Helix Model: A Brief Introduction to National Open Innovation System (NOIS) Paradigm. Journal on Systemics, Cybernetics and Informatics, Vol. 12, No. 7, p. 74–82.
- Suomi, Reima – Mäntymäki, Matti & Söderlund, Sari (2014) Promoting Health in Virtual Worlds: Lessons From Second Life. Journal of Medical Internet Research, Vol. 16, No. 10. www.jmir.org/2014/10/e229.

Kansainvälistä tunnustusta julkaisutölle:

Social Science Research Network (SSRN) kymmenen eniten ladatun artikkelin listalla, sarjassa 'Environment for Innovation eJournal and European Economics eJournals':

Kaivo-oja, J. – Ahlqvist, T. – Kuusi, O. – Linturi, R. & Roth, S. (2014) Future Industrial Platforms and Radical Technology Foresight: The Case of 3-D Printing in Finland.

Tulevaisuudentutkimuksesta vuonna 2014 valmistuneet maisterit ja tohtori

Filosofian maisterit

Rebecca Brückner
Martins Kwazema
Oluwarotimi Falona
Sara Moqaddamerad
Mohammad Mehr
Maryna Sasunkevich

Kauppatieteiden tohtori

Kimmo Laakso

Futures Studies Tackling Wicked Problems: Where Futures Research, Education and Action Meet
11–12 June 2015, Turku, Finland

Tervetuloa mukaan keskustelemaan tulevaisuuksien tutkimuksesta sekä ilkeistä ongelmista kesäkuussa!

Tulevaisuudentutkimuksen perinteinen, kansainvälinen konferenssi järjestetään tänä vuonna teemalla "Futures Studies Tackling Wicked Problems: Where Futures Research, Education and Action Meet" 11.–12.6. Turussa. Olemme saaneet koolle nimekkään joukon pääpuhujia sekä kattavan joukon tieteellisiä abstrakteja esitettäväksi erillisissä työryhmissä. Konferenssin oheistapahtumana järjestetään ke 10.6. professori **Eleonora Masinin** elämäntyötä kunnioittava laivaseminaari "Women and Futures".

Toivotamme sinut lämpimästi tervetulleeksi mukaan kuulemaan, keskustelemaan ja oppimaan uutta tulevaisuuksien tutkimuksesta! Lisätietoja tapahtumasta löydät verkosta: www.futuresconference.fi/2015. ●

Finanssikriisin hullut vuodet, metsäteollisuuden alasajo, peliteollisuuden kasvu... mitä seuraavaksi?

Professori **Markku Wilienuksen** "Tulevaisuuskirja – metodi seuraavan aikakauden ymmärtämiseen" julkaistaan maaliskuussa.

Tulevaisuuskirja kertoo, miltä vuoteen 2050 ulottuva aalto näyttää. Millainen on yhteiskunta, talous, mitkä teknologiat ovat vallitsevia? Uusi aalto haastaa nykyiset instituutiomme, ihmisten arvomaailma ja käyttäytyminen muuttuvat, demokratian on tultava lähemmäksi ihmistä. Lisätiedot kirjasta: <http://www.kauppakv.fi/sis/Otava/tuote/9789511286639>

Tulevaisuuden tutkimuskeskus on vuonna 1992 perustettu asiantuntijaorganisaatio, joka toimii Turun yliopiston kauppakorkeakoulun ainelaitoksena.

Keskus tarjoaa asiakkailleen ajantasaista, käytäntöön sovellettavaa tulevaisuudentutkimuksen asiantuntemusta. Turussa, Helsingissä ja Tampereella sijaitsevilla toimipisteissä työskentelee 50 henkilöä.

Futuuri on keskuksen asiakastiedote, joka ilmestyy neljä kertaa vuodessa.

Futuurin toimituskunta

Anne Arvonen, Hanna-Kaisa Aalto, Juha Kaskinen, Johanna Kärki, Ville Lauttamäki, Juho Ruotsalainen ja Visa Tuominen.

Taitto

Anne Arvonen

Tilaukset, peruutukset ja osoitteenmuutokset

tutu-info@utu.fi, puh. (02) 333 9591

Painopaikka

AS Spin Press

Painosmäärä 800 kpl

ISSN 1795-9462

Anna palautetta Futuuriin: goo.gl/xUdSLJ